

Reactie ROC A12 internetconsultatie concept wetsvoorstel in verband met doelmatig en arbeidsmarkt relevant opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs

Vooropgesteld dat instellingen opleidingen aanbieden die voldoen aan de opdracht die voor instellingen bij wet geregeld is, inclusief de doelmatige aanwending van publieke middelen, zijn er enkele kanttekeningen te plaatsen bij het wetsvoorstel.

De wijze waarop het concept wetsvoorstel invulling geeft aan arbeidsmarktrelevantie, doet geen recht aan de werkelijkheid en de (sociale) context waarin de instellingen zich bevinden. De stuurbaarheid en maakbaarheid van dit dynamische speelveld is nauwelijks aan de orde. Het opleiden van studenten voor de toekomstige arbeidsmarkt en vervolgoedingen brengt met zich mee dat instellingen flexibel moeten inspelen op de behoefte van de arbeidsmarkt. Met het voorliggende wetsvoorstel, dat zich kenmerkt door een sterk instrumentele benadering van het doelmatigheidsvraagstuk (per opleiding (crebo)), wordt die flexibiliteit sterk beperkt.

De loopbaanontwikkeling van de student in het beroep of vak is één van de kerntaken van de instelling. Daarnaast leidt het MBO op tot een leven lang leren en burgerschap. Door een zwaar gewicht te hangen aan de korte termijn arbeidsmarktrelevantie van opleidingen doet het wetsvoorstel geen recht aan die kerntaken. Juist als MBO school met een christelijke grondslag wil ROC A12 ook ruimte bieden voor de dialoog over inspiratiebronnen, ethische vraagstukken en de verbinding tussen mensen met een verschillende levensbeschouwelijke achtergrond. Kortom, het MBO leidt op voor een beroep, maar ook voor burgerschap en/of vervolgoeding.

De voorlichting bij de start van een opleiding over arbeidsmarktperspectief is informatief en daar werkt ROC A12 ook graag aan mee, maar wel met een kanttekening. De cijfers over het arbeidsmarktperspectief bij keuze van een opleiding hebben maar beperkt voorspellende waarde voor het arbeidsmarktperspectief ten tijde van afstuderen. Factoren zoals technologische en economische ontwikkelingen en maatregelen van de regering kunnen effect hebben op de werkgelegenheid (bijv overheidsmaatregelen voor kinderopvang), die gezien de doorlooptijd van een opleiding geëffectueerd kunnen zijn ten tijde van toetreding tot de arbeidsmarkt. ROC A12 is ook sterk voorstander om dit in een regionaal verband te doen met onderwijs, ondernemers en overheid zoals dat gebeurt binnen POA Vallei/ Food Valley. Betrouwbare regionale arbeidsmarktinformatie is daarbij zeer gewenst.

Op het moment van economische laagconjunctuur en de stijging van (jeugd)werkloosheid is de kans op werk voor jongeren relatief laag en zullen instellingen de ruimte moeten krijgen om in te spelen op de vragen die zij met het regionaal bedrijfsleven zien ontstaan.

Tot slot zijn wij van mening dat de oproep tot doelmatigheid gerechtvaardigd is en ook past binnen de zorgplicht van de huidige wetgeving. ROC A12 spant zich dan ook in om in afstemming met haar omgeving te blijven werken aan een toegankelijk, arbeidsmarktrelevant en doelmatig aanbod van mbo-opleidingen. Een voorbeeld daarvan is de afstemming van haar opleidingsportfolio met de Gelderse ROC's. Meer regulering door de overheid, verantwoordingsplicht en meer toezicht leiden naar onze verwachting tot meer regedruk en verantwoordingslast maar nauwelijks tot een vergroting van het succes van onze studenten op de arbeidsmarkt.

Zoals in de memorie van toelichting al is gesteld is de huidige aansluiting van het MBO onderwijs op de arbeidsmarkt op orde. Er is ook ruimte voor verbetering waar door diverse ROC's aan wordt gewerkt. Noodzaak voor aanvullende wetgeving lijkt er dan ook niet te zijn, mede gelet op het voorstel tot afstemming en regulering van het opleidingsaanbod binnen de sector en SBB.